

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U101343

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 17-11-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Вернігорова Наталія Валеріївна

2. Nataliia V. Vernihorova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5968-4211

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 051

Назва наукової спеціальності: Економіка

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 051 Економіка

Дата захисту: 22-12-2023

Спеціальність за освітою: екологія та охорона навколишнього середовища

Місце роботи здобувача: Державна установа "Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 01209765

Місцезнаходження: Французький бульвар, буд. 29, Одеса, 65044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ID 3240

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 01209765

Місцезнаходження: Французький бульвар, буд. 29, Одеса, 65044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 01209765

Місцезнаходження: Французький бульвар, буд. 29, Одеса, 65044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.61.53, 06.71.63

Тема дисертації:

1. Організаційно-економічне забезпечення сталого розвитку міських парків
2. Organizational and economic support for the sustainable development of city parks

Реферат:

1. Актуальність дисертаційної роботи визначається необхідністю забезпечення сталого розвитку міст та їх територіальної структури, з урахуванням чинників рекреаційного природокористування, соціально-економічного розвитку та сучасних екологічних критеріїв. Зростаючі темпи урбанізації створюють виклики для збалансованого розвитку міських парків згідно оздоровчих і рекреаційних потреб нинішніх та майбутніх поколінь містян, інклюзивного розвитку та збереження природних ресурсів і навколишнього середовища. В роботі обґрунтовано концептуальну ідею про те, що в процесі організаційно-економічного забезпечення міських парків, по-перше, необхідним є соціально-орієнтований підхід, а по-друге, – екологічні інновації, за допомогою яких можна досягти позитивних соціальних, природоохоронних та економічних ефектів для розвитку міста в цілому. В дисертаційній роботі виділяється 5 основних напрямків реалізації організаційно-економічного забезпечення сталого розвитку міських парків, а саме: - вдосконалення інституціональних

засад функціонування міських парків та визначення організаційно-економічного інструментарію забезпечення їх сталого розвитку; - визначення інституційних пасток в структурі суб'єктно-об'єктних відносин в сфері організаційно-економічного забезпечення паркового благоустрою; - розроблення методичного підходу до комплексного оцінювання збитків, завданих міським паркам унаслідок російської війни проти України; - обґрунтування вибору форм державно-приватного партнерства в сфері сталого розвитку міських парків; - розвиток концептуально-методичних підходів щодо проектування відбудови міських парків згідно з викликами воєнного та післявоєнного періодів. В першому розділі дисертаційної роботи наведено теоретичний базис організаційно-економічного забезпечення сталого розвитку міських парків, обґрунтовано необхідність екологізації та впровадження екологічних інновацій у розвиток зеленої інфраструктури. Зокрема визначено сутність таких понять як: «парковий простір» у територіальній структурі міста, «економіка паркового простору» та «організаційно-економічне забезпечення розвитку міських парків». Окрім того, обґрунтовано взаємозв'язок «економіки паркового простору» з економікою міста, економікою регіону та держави, та обґрунтовано ряд чинників, які формували переваги суспільства до характеристик простору міських парків та до їх екосистемних послуг. В другому розділі, на основі аналізу проведеного в роботі анкетування жителів різних міст України визначено ключові показники споживацьких переваг жителів міст різних категорій та виявлено спільні проблеми і тенденції, що дозволяє у майбутньому будувати стратегії розвитку зеленої інфраструктури для малих і великих міст, враховуючи особливості розселення, територіальної структури міста, логістики та потреб громадян. З метою вдосконалення методичних підходів щодо оцінки збитків міським паркам внаслідок військової агресії росії проти України сформовано методичні підходи щодо оцінки збитків міським паркам у контексті повоєнної відбудови міст України та сталого розвитку. В третьому розділі дисертаційної роботи доведено висунуту гіпотезу про доцільність впровадження соціально-орієнтованого підходу до розвитку міських парків. Також обґрунтовано доцільність виділення трьох напрямів інституціонального забезпечення розвитку міських парків та відповідного інструментарію за характерними для них групами екосистемних послуг – регулюючим, культурним та підтримуючим. Обґрунтовано актуальність вдосконалення суб'єктно-об'єктних відносин, а саме: посилення та конкретизація горизонтальних взаємозв'язків між суб'єктами господарювання, управління та споживання екосистемних послуг міських парків; та закріплення нових ефективних норм на формальному і неформальному рівнях. Згідно актуальним чинникам розвитку міських парків у повоєнний період, обґрунтовано екоінноваційний проект морського парку у прибережній зоні Одещини у контексті принципів сталого розвитку та згідно екологічним критеріям. Запропоновані концептуально-методичні підходи щодо створення проекту морського парку орієнтовані на сталий розвиток місцевої економіки та відповідають принципу “build back better”, який є одним із провідних принципів Національного плану відновлення України. Ключові слова: міські парки, організаційно-економічне забезпечення, сталий розвиток, природні ресурси, соціально-економічний розвиток, стійкість (сталість), інклюзивний розвиток, екологізація, екологічна інновація, екологічний критерій, екологічний менеджмент, природокористування, територіальна структура, зелена економіка, навколишнє середовище.

2. The relevance of the dissertation work is determined by the need to ensure the sustainable development of cities and their territorial structure, taking into account the factors of recreational nature use, socio-economic development and modern ecological criteria. The growing pace of urbanization creates challenges for the balanced development of city parks in accordance with the health and recreational needs of current and future generations of citizens, inclusive development and preservation of natural resources and the environment. The work substantiates the conceptual idea that in the process of organizational and economic provision of city parks, firstly, a socially oriented approach is necessary, and secondly, ecological innovations, with the help of which it is possible to achieve positive social, environmental and economic effects for the development of the city as a whole. The dissertation highlights 5 main areas of implementation of organizational and economic support for the sustainable development of city parks, namely: improvement of the institutional foundations of the functioning of city parks and determination of the organizational and economic tools for ensuring their sustainable development; - determination of institutional traps in the structure of subject-object relations in the field of organizational and

economic support of park improvement; - development of a methodical approach to comprehensive assessment of damages caused to city parks as a result of the Russian war against Ukraine; - justification of the choice of forms of public-private partnership in the field of sustainable development of city parks; - development of conceptual and methodological approaches to the design of the reconstruction of city parks in accordance with the challenges of the war and post-war periods. In the first chapter of the dissertation, the theoretical basis of organizational and economic support for the sustainable development of city parks is provided, the need for greening and the introduction of ecological innovations in the development of green infrastructure is substantiated. In particular, the essence of such concepts as: "park space" in the territorial structure of the city, "economy of park space" and "organizational and economic support for the development of city parks" is determined. In addition, the relationship between the "economy of park space" and the economy of the city, the economy of the region and the state is substantiated, and a number of factors that formed society's preferences for the characteristics of the space of city parks and their ecosystem services are substantiated. In the second chapter, on the basis of the analysis of the survey of residents of different cities of Ukraine, the key indicators of consumer preferences of residents of different categories of cities were determined and common problems and trends were identified, which allows for the development of strategies for the development of green infrastructure for small and large cities in the future, taking into account the features of settlement, territorial structure of the city, logistics and needs of citizens. In order to improve methodical approaches to the assessment of damage to city parks as a result of Russia's military aggression against Ukraine, methodical approaches to the assessment of damage to city parks in the context of the post-war reconstruction of Ukrainian cities and sustainable development were formed. The third chapter of the dissertation proves the proposed hypothesis about the feasibility of implementing a socially oriented approach to the development of city parks. The expediency of allocating three directions of institutional support for the development of city parks and the corresponding toolkit according to their characteristic groups of ecosystem services - regulatory, cultural and supporting - is also substantiated. The relevance of improving subject-object relations is substantiated, namely: strengthening and specification of horizontal relationships between economic entities, management and consumption of ecosystem services of city parks. According to the actual factors of the development of city parks in the post-war period, the eco-innovation project of the marine park in the coastal zone of Odesa was substantiated in the context of the principles of sustainable development and according to ecological criteria. The proposed conceptual and methodological approaches to the creation of the marine park project are focused on the sustainable development of the local economy and correspond to the principle of "build back better". Keywords: city parks, organizational and economic support, sustainable development, natural resources, socio-economic development, sustainability, inclusive development, ecologization, ecological innovation, environmental criterion, ecological management, nature management, territorial structure, green economy, environment.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0119U000229 0122U000738

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Вернігорова, Н. В. (2021). Чинники інклюзивності економіки вражень у межах використання міських парків. За науковою ред. д.е.н., професора Хумарової Н. І. ДУ «Ін-т ринку та екон.-екол. дослідж. НАН України». Одеса: ДУ «ІРЕЕД НАНУ». 506 с. С. 402 – 423. (506/32) ISBN 978-966-02-9838-5

- Humarova, N. I., & Vernihorova, N. V. (2019). Inclusiveness in natural use in case of the reserved fund. *Economic Innovations* // Б, №21(2(71)), 150-161. [https://doi.org/https://doi.org/10.31520/ei.2019.21.2\(71\).150-161](https://doi.org/https://doi.org/10.31520/ei.2019.21.2(71).150-161) (Особистий внесок здобувача: визначено напрямки розвитку якостей та характеристик інклюзивного природокористування для об'єктів природно-заповідного фонду).
- Vernihorova, N. V. (2019). Ecological urbanism as a factor of socio-economic and ecological development of modern cities and balanced use of nature. *Economics and Law* //Б, № 4(55), 108-115. DOI: <https://doi.org/10.15407/econlaw.2019.04.108>
- Вернігорова, Н. В. (2021). Парки в сфері інклюзивного природокористування. *Економічні інновації* //Б, Том 23, № (1)78. Одеса: ІПРЕЕД НАНУ. С. 29-40. [https://doi.org/10.31520/ei.2021.23.1\(78\).29-40](https://doi.org/10.31520/ei.2021.23.1(78).29-40)
- Вернігорова, Н. В. (2021). Аналіз організаційно-економічного забезпечення міських парків в Україні. *Науковий вісник МДУ. Серія «Економіка»* //Б, том 8, №2, с. 90 – 100. [https://doi.org/10.52566/msu-econ.8\(2\).2021.90-100](https://doi.org/10.52566/msu-econ.8(2).2021.90-100)
- Vernihorova, N. V. (2021). Urban Parks as an Innovative Social Space and a Factor of Social and Environmental Welfare. *Scientific Bulletin of Mukachevo State University. Series “Economics”* // Б, Vol. 8, N 4, P. 69 – 78. [https://doi.org/10.52566/msu-econ.8\(4\).2021.69-78](https://doi.org/10.52566/msu-econ.8(4).2021.69-78)
- Вернігорова, Н. В. (2022). Вдосконалення суб'єктно-об'єктних відносин у контексті формування потреб в екосистемних послугах міських парків. *Економічні інновації* // Б, 24(1(82)), 41-54. DOI: [https://doi.org/10.31520/ei.2022.24.1\(82\).41-54](https://doi.org/10.31520/ei.2022.24.1(82).41-54)
- Вернігорова, Н. В. (2022). Екосистемні послуги парків та їх оцінка. *Економічні інновації* // Б, 24(2(83)), 53-65 с. DOI: [https://doi.org/10.31520/ei.2022.24.2\(83\).53-65](https://doi.org/10.31520/ei.2022.24.2(83).53-65)
- Вернігорова, Н. В. (2022). Аналіз організаційно-економічного забезпечення міських парків на основі опитувань. *Економіка та право* // Б, Випуск 3 (66), С. 85-96. DOI: <https://doi.org/10.15407/econlaw.2022.03.085>
- Вернігорова, Н. В. (2022). Розвиток природного потенціалу узбережжя Одещини як фактор економічного добробуту і безпеки населення. *International Journal of Knowledge Transfer Management Studies: International Scientific E-Journal* // (на момент публікації категорії Б ще не було). № 2. DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.7433382> URL: https://iidskt.org.ua/wp-content/uploads/2022_2_3.pdf
- Вернігорова, Н. В. (2023). Інституційні новації розвитку міських парків в Україні. *Економічний журнал Одеського політехнічного університету* // Б. № 2 (24). С. 35-43. Режим доступу до журн.: <https://economics.net.ua/ejoru/2023/No2/35.pdf>. DOI: 10.15276/EJ.02.2023.4. DOI: 10.5281/zenodo.8128451.
- Вернігорова, Н. В. (2023). Економічне обґрунтування екосистемних активів міських парків на основі аналізу картування приморського міста Одеси. *Причорноморські економічні студії* // Б, випуск № 81. Одеса, С. 130 – 139. DOI: <https://doi.org/10.32782/bses.81-22>
- Vernihorova, N.V. (2023). Organizational and economic structure of functioning of city parks: aspects of sustainable development and ecosystem approach. *Economic Innovations* // Б, Vol. 25, Issue3 (88), P.66 – 79. [https://doi.org/10.31520/ei.2023.25.3\(88\).66-79](https://doi.org/10.31520/ei.2023.25.3(88).66-79)
- Вернігорова Н.В. (2023). Оцінка збитків міських парків у контексті повоєнної відбудови міст України та сталого розвитку. *Економіка: реалії часу* // Б, № 4 (68). С. 89-100. URL: <https://economics.net.ua/files/archive/2023/No4/89.pdf>. DOI: 10.15276/ETR.04.2023.10. DOI: 10.5281/zenodo.10042093.
- Vernihorova, N. V. (2021). Institutional prerequisites for organizational and economic quality assurance of ecosystem services of city parks. *Three Seas Economic Journal* // Б, 2(3), 8-15 p. <https://doi.org/10.30525/2661-5150/2021-3-2>

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези; аналітичні матеріали

Соціально-економічна спрямованість: поліпшення стану навколишнього середовища

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0119U000229 0122U000738

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Петрушенко Микола Миколайович
- Mykola Petrushenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-0098-7872

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державна установа "Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 01209765

Місцезнаходження: Французький бульвар, буд. 29, Одеса, 65044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

- Попова Ольга Юріївна
- Olha Popova

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9093-5912

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Донецький національний технічний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070826

Місцезнаходження: пл. Шибанкова, буд. 2, Покровськ, Покровський р-н., 85300, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Коблянська Інна Ігорівна
2. Inna Koblianska

Кваліфікація: к. е. н., доц., 08.00.06**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-7844-9786**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Сумський державний університет**Код за ЄДРПОУ:** 05408289**Місцезнаходження:** вул. Римського-Корсакова, буд. 2, Суми, Сумський р-н., 40007, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Андреева Наталя Миколаївна
2. Natalia Andryeyeva

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.06**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-9960-559X**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Державна установа "Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень Національної академії наук України"**Код за ЄДРПОУ:** 01209765**Місцезнаходження:** Французький бульвар, буд. 29, Одеса, 65044, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Національна академія наук України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Костецька Катерина Олегівна
2. Kateryna Kostetska

Кваліфікація: к. е. н., с.д., 08.00.06**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-0378-7681**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Державна установа "Інститут ринку і економіко-екологічних досліджень Національної академії наук України"

Код за ЄДРПОУ: 01209765

Місцезнаходження: Французький бульвар, буд. 29, Одеса, 65044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія наук України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Лайко Олександр Іванович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Лайко Олександр Іванович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Vernihoriva Nataliia Valeriivna

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна